

Ο Βασίλης Βασιλικός
μέσα από τη βιβλιοθήκη του βιβλιογράφου του Γιώργου Γιάνναρη

Ο Βασίλης Βασιλικός (1934-2023), πολυγραφώτατος πεζογράφος κι ένας από τους πιο μεταφρασμένους Έλληνες συγγραφείς, πολιτικά ενεργός μέχρι και το τέλος της ζωής του, αγαπήθηκε ιδιαίτερα στην Ελλάδα και το εξωτερικό γιατί αποτύπωσε στο έργο του με οξυδέρκεια τόσο στίγμα της μετεμφυλιακής Ελλάδας όσο και τις παθογένειες των χρόνων που ακολούθησαν.

Όπως αναφέρει ο ίδιος: «Ως το 1970 όσα είχα ζήσει ήταν όλα σκληρά, καινοφανή και σκληρά, χωρίς περιθώρια υποχώρησης. Ο πόλεμος, ο Εμφύλιος, η πλύση εγκεφάλου επί Εμφυλίου που υποστήκαμε εμείς ως έφηβοι, η ανοικοδόμηση του Καρμανιόλα, τα πρώτα χρόνια του '60, με τους δίδυμους φόνους Λαμπράκη και Κέννεντυ, η διετία μιας δημοκρατικής ανακούφισης που λειτούργησε ως οφθαλμαπάτη, διότι η στρουθοκάμηλος έβγαλε το κεφάλι της από την άμμο μόνο και μόνο για να την αποκεφαλίσουν ευκολότερα κατόπιν, η αποστασία, η δίωξη των νέων αριστερών, η Χούντα έπειτα, ως την ημι-παραδοχή της από τον πληθυσμό, όλα αυτά συνέβησαν ώσπου να μπει η δεκαετία του '70».

Το εμβληματικό μυθιστόρημά του **Z** (πρώτη έκδοση Θεμέλιο 1966), που πραγματεύεται τη δολοφονία του βουλευτή της ΕΔΑ Γρηγόρη Λαμπράκη το 1963, με τίτλο που απηχεί το σύνθημα της εποχής “ο Λαμπράκης Ζει”, γνώρισε παγκόσμια επιτυχία. Αργότερα, το 1969, ως ταινία πλέον του σκηνοθέτη Κώστα Γαβρά, με πρωταγωνιστές τους Ιβ Μοντάν, Ειρήνη Πατά και Ζαν Λουί Τρεντινιάν και μουσική του εξόριστου Μίκη Θεοδωράκη θ’ αποτελέσει ηχηρή κραυγή κατά της Χούντας.

Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης, με αφορμή το θάνατο του καταξιωμένου συγγραφέα, επιχειρεί να επανασυστήσει στους αναγνώστες της το έργο του. Γι’ αυτό και εκθέτει, σε Ρέθυμνο και Ηράκλειο, επιλεγμένα αντίτυπα. Τα περισσότερα προέρχονται από την προσωπική βιβλιοθήκη του επίσης συγγραφέα, συνοδοιπόρου και βιβλιογράφου του Γιώργου Γιάνναρη (1936-2015). Η βιβλιοθήκη Γιώργου Γιάνναρη μαζί με το αρχείο, τη δισκοθήκη και τη συλλογή πινάκων Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών δωρήθηκε στη Βιβλιοθήκη του ιδρύματος το 2013.

Γ. Γιάνναρης